

Magyarország Alkotmánybírósága

1015 Budapest, Donáti utca 34-45.

Veszprémi Járásbíróság útján

8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky u. 11.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 14/894-0/2019	
Érkezett: 2019 MÁJ 23.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 2 db	

A kiadvány hitelesítő:

Dátum: 2019 MÁJ 17.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] a továbbiakban: **Indítványozó**) a jelen indítványhoz csatolt ügyvédi meghatalmazással (**1. számú melléklet**: ügyvédi meghatalmazás) igazolt jogi képviselőm, Dr. Hetzmann [redacted] ügyvéd [redacted] útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, a 30. § (1) bekezdésében előírt törvényi határidőn belül az alábbi

alkományjogi panaszt

terjesztem elő a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.800/2018/5. szám alatt meghozott végzésével szemben.

I. KÉRELMEK

Indítványozó alkotmányjogi panaszt terjeszt elő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. § bekezdése alapján, amelyben kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. § (1) bekezdésének alkalmazásával

– állapítsa meg elsődlegesen a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.800/2018/5. szám alatt meghozott végzésének az alaptörvény-ellenességét, és

– az Abtv. 43. §-ának megfelelően **semmisítse meg** a támadott végzést, mivel a végzés, mint az ügy érdemében hozott, egyúttal a bírósági eljárást befejező döntés Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetve Indítványozó részére további jogorvoslati lehetőség nincsen biztosítva.

Indítványozó álláspontja szerint a **támadott végzés rendelkezései az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdéseibe ütköznek.**

A Tisztelt Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét és illetékességét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára, illetve az Abtv. 27. §-ában foglalt rendelkezésre alapítjuk.

II. BEFOGADHATÓSÁG

Az Abtv. 52. § (4) bekezdése értelmében az alkotmánybíróági eljárás feltételeinek fennállását az Indítványozónak kell igazolnia. Az alábbiakban Indítványozó igazolni kívánja jelen ügyben való közvetlen és aktuális érintettségét, továbbá azt, hogy az alaptörvény-ellenes végzés vonatkozásában Indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, valamint hogy a végzést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, továbbá, hogy a végzés alaptörvény-ellenes rendelkezései alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéseket vetnek fel.

II/1. Az Indítványozó érintettsége

A fentieknek megfelelően előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Indítványozó 2018. december 11. napján fellebbezést terjesztett elő a Veszprémi Törvényszék részére a Veszprémi Járásbíróság 4.B.1054/2018/12. szám alatt meghozott ítéletével szemben. A Veszprémi Törvényszék a jelen alkotmányjogi panaszban támadott és 2019. február 13. napján kelt végzésével a Veszprémi Járásbíróság fenti ítéletét helybenhagyta, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint Indítványozó fellebbezési kérelme alaptalan.

Álláspontom szerint a Veszprémi Törvényszék végzése Indítványozónak az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdéseiben a véleménynyilvánítás szabadságához és a sajtószabadsághoz való jogát súlyosan sérti, tekintettel arra, hogy a Veszprémi Törvényszék – a később részletesen kifejtetteknek megfelelően – a véleménynyilvánításhoz és a sajtószabadsághoz való alkotmányos jog tartalmával ellentétesen ítélte alaptalannak Indítványozó fellebbezését és hagyta helyben a Veszprémi Járásbíróság ítéletét.

II/2. A jogorvoslati lehetőség hiánya

Tekintettel arra, hogy a Veszprémi Törvényszék végzése ellen fellebbezésnek nincs helye, ennek megfelelően Indítványozó az Abtv. 27. §-ában foglaltaknak megfelelően a végzés vonatkozásában jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetve a végzésben foglalt alaptörvény-ellenes rendelkezések vitatására kizárólag a jelen alkotmányjogi panasz útján van lehetőség Indítványozó részére. Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy az végzéssel szemben Indítványozó felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be a Kúria részére.

II/3. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Előadom továbbá a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontom szerint – a később kifejtetteknek megfelelően – a hivatkozott végzés rendelkező része, illetve annak indokolása *alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, tekintettel arra, hogy a végzés*

rendelkezései súlyosan sértik Indítványozó véleménynyilvánításhoz, illetve sajtószabadsághoz való jogát, mivel az eljáró Veszprémi Törvényszék annak ellenére hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, hogy Indítványozó fellebbezésében az Alaptörvény, illetve a vonatkozó jogszabályi rendelkezések, illetve a Tisztelt Alkotmánybíróság és a polgári bíróságok irányadó gyakorlata alapján kérte elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését. Álláspontom szerint az alkotmányjogi panasszal támadott ítélet – a későbbiekben részletesen kifejtetteknek megfelelően – súlyosan sérti Indítványozó véleménynyilvánításhoz, illetve sajtószabadsághoz való alkotmányos alapjogát.

Fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság *hatásköre* a végzés rendelkezéseinek alkotmányossági felülvizsgálatára az Abtv 27. §-ában foglalt rendelkezésre tekintettel *fennáll*, mivel a végzés, azaz az ügy érdemében hozott döntés Indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, ennek megfelelően Indítványozó alkotmányjogi panasza vitathatatlanul befogadható.

III. Az Indítványozó kérelmében foglaltak részletes indokolása

III/1. Tényállás

Előadjuk a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Indítványozóval szemben [REDACTED] magánvádló terjesztett elő magánindítványt, egyúttal kérte büntetőeljárás megindítását az Indítványozó által [REDACTED] Város Önkormányzata képviselő-testülete 2017. szeptember 27. napján tartott ülésén elmondottakra tekintettel. Indítványozó, mint [REDACTED] Város polgármestere a fenti képviselő-testületi ülésen az alábbiak szerinti kijelentéseket tette:

„Tehát július 28-án azért kap Aba polgármestere, mert itt ilyen ravatalozó van. Miért nem építünk tornyos ravatalozót, ugye ott volt a példa, és ne adj isten harang miért nem került a mi ravatalozónkra.

2017. szeptember 18-a – tehát nem telik el 2 hónap, igaz, hogy a testület asztalára kerül a ravatalozó kérdése – megérkezik a [REDACTED] vírus, bejelentkezik [REDACTED] kiadja a parancsot: „nem kell torony”, ez az új irány. És lőn elkezd pocskondiázni mindenki az [REDACTED] i Híreken a tornyot, és elkezd pocskondiázni a tornyot [REDACTED], mondván, hogy ez egy drága beruházás, igaz, hogy senkit nem kérdeztek meg, hogy ez mennyibe kerül meg kinek a költségébe, de ugye [REDACTED] megérkezik. Azért mondom az összefüggések legalább egyre világosabbak mindenki számára, tehát [REDACTED] s írása irányt változtatott mindenkinél; nem kell torony. Hát hogy tudjuk ezt megvédeni, csak úgy, hogy az a torony, ami épül, - egyébként be fogom bizonyítani, hogy nem akkora mint amit az urak mondanak, vagy legalábbis a mértékét tekintve nem arról van szó, de hát ki kell találni, hogy [REDACTED] megint egyedül álmódott, stb. Szomorú vagyok, hogy diplomás, közösségüket képviselő emberek partnerek ebben. Egyébként [REDACTED] én már nagyon szót nem szeretnék fecsegni, viszont annyit szeretnék jelezni, nem véletlenül, [REDACTED]

megvan már a maga baja is, és ezt jelzem a jelenlévő társainak is, talán érdemes lenne őt megkérdezni, nem hallgat el Önök előtt a közösség előtt fontos tényeket, információkat, fejleményeket, amely bizony a közös ügyeinket nagyon komolyan érintik. Tehát én javasolnám az uraknak, mielőtt még ebben az irányban tovább mennek [REDACTED] közösen, én jóindulattal mindenkinek azt ajánlom, aki nem akar ebbe a kapcsolatban belerokkanni szellemileg, erkölcsileg, minél előbb szerintem érdemes leszállni arról a hajóról amit [REDACTED] vezet. Az [REDACTED] Hírekről meg tényleg csak utoljára annyit, hogy minden napra jut egy valótlan tény ami megjelenik ezen az újságon, itt tényleg csak annyit tudok [REDACTED] jelezni, aki átvette a felelős szerkesztést, gondolja végig amit tesz, tehát ezekben az ügyekben most már tényleg gyorsulnak az események, és jobb lenne leállni ezzel, tehát nem hiszem, hogy erre van szüksége a közösségnek, illetve nagyon súlyos következményei lesznek mindazon tényeknek, amelyek valótlanak és elhangzanak.”

Indítványozó az elsőfokú bíróság előtt folyamatban volt eljárásban is kifejtette, hogy a fenti kijelentések egy politikai, társadalmi vita keretében kerültek kifejtésre Indítványozó részéről azzal, hogy már a képviselő-testületi ülés előtt is folyamatban volt a ravatalozó tornyával kapcsolatos politikai, társadalmi vita, amely a képviselő-testületi ülésen is végighúzódtott.

Indítványozó emellett kifejtette, hogy a véleményét nyilvánította ki ezen politikai, társadalmi vita vonatkozásában azzal, hogy a véleménye semmiképpen sem alkalmas sem a becsületsértés, sem a rágalmazás bűncselekménye törvényi tényállásainak megvalósítására.

Indítványozó emellett kifejtette, hogy [REDACTED] 2014. októberétől 2017. május 29. napjáig [REDACTED] Város képviselő-testületének tagja volt és a kérdéses ravatalozó tornyával kapcsolatos vitában igen erőteljesen kifejtette véleményét nagy nyilvánosság előtt. Ennek megfelelően, mivel közszereplőnek minősül, egyértelműen tűrnie kell a vele szemben megfogalmazott kritikát.

[REDACTED] az eljárás során maga sem vitatta, hogy véleményt nyilvánított a ravatalozó tornyával összefüggésben, továbbá maga adta elő, hogy korábban is indított polgári peres eljárást Indítványozóval szemben, amikor is a polgári ügyben eljáró bíróság elutasította keresetét és akként foglalt állást, hogy [REDACTED] tűrni köteles a vele szemben megfogalmazott kritikát, mivel közszereplőnek minősül.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg a tényállást. Az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság végzésével egybehangzóan állapította meg, hogy „Jelen ügyben megállapítható volt az, hogy [REDACTED] a képviselői mandátuma megszűnését követően is aktívan részt vett Aba város közéletében, a közvéleményt befolyásolni kívánta az „[REDACTED] Hírek”-en megjelent véleményének leírásával, a köz számára érdeklődést kiváltó vitában aktívan, nyilvánosan részt vett, így [REDACTED] státusza megszűnése ellenére közszereplőnek tekinthető.”

Emellett az elsőfokú bíróság a másodfokú bírósággal egyezően akként foglalt állást, hogy „A bíróság az állandó bírói gyakorlatra figyelemmel arra a megállapításra jutott, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem jelentheti azt, hogy a közszereplőnek tűrnie kell a szükségtelenül gyalázkodó jellegű kifejezések használatával megvalósított kritikát.”

A másodfokú bíróság végzésében akként foglalt állást, hogy „a magánvádló személyének a vírus kifejezéssel történő azonosítása mindenképpen lekicsinylő, emberi méltóságot sértő kifejezés. E vonatkozásában a közszereplők sem kötelesek tűrni az ilyen kijelentéseket, amelyek nyilvánvalóan öncélúak, nem a vitát előrevívő megjegyzések, hanem kizárólagos céljuk a sértett megalázása.” A másodfokú bíróság végzése vonatkozásában fontosnak tartom megjegyezni, hogy az a fentieken túlmenően érdemi indokolást az ügyre vonatkozóan nem tartalmazott.

A fentiekre tekintettel mind az első-, mind a másodfokú bíróság álláspontja szerint a „vírus” megfogalmazás használata alkalmas a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: „Btk.”) 227. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározottak szerint a becsületsértés vétségének megvalósítására **(2. számú melléklet: a Veszprémi Járásbíróság 4.B.1054/2018/12. szám alatt meghozott ítélete, 3. számú melléklet: a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.800/2018/5. szám alatt meghozott végzése).**

Határozott álláspontom szerint a következőkben kifejtettek tekintettel a jelen indítványban támadott végzés egyértelműen alaptörvény-ellenes.

III/2. Az ítélet alaptörvény-ellenessége

1. Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Magyarország Alaptörvényének Szabadság és Felelősség fejezete IX. cikk (1) és (2) bekezdései alapján:

„(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.”.

A Tisztelt Alkotmánybíróság 3145/2018. (V. 7.) AB határozata alapján:

„[53] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed egyrészt az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra, függetlenül attól, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. Másrészt a szólásszabadságnak részei a tényállást tartalmazó megnyilvánulások is, mert valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, továbbá tényközlések nélkül a véleményformálás ellehetetlenülne {3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [26]}.

[54] A véleményszabadság gyakorlásának határai a közügyeket érintő kérdésekben aszerint különböznek, hogy az adott közlés értékítéletnek, avagy tényállításnak minősül-e. Az Alkotmánybíróság következetes értelmezése szerint az értékítéletekkel szemben

a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető. Így a közügyeket érintő véleménynyilvánítás szabadsága a valónak bizonyult tények tekintetében korlátlanul, míg a hamis tény állításával vagy híresztelésével szemben már csak akkor véd, ha a híresztelő nem tudott a hamisságról és a foglalkozása által megkívánt körültekintést sem mulasztotta el {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [31]}. [55] Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy a „közügyeket érintő értéktételek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értéktételek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. A közhatalom, illetve a közhatalmat gyakorlók ellenőrzése és a közvélemény tájékoztatása, figyelmének felhívása érdekében pedig bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalhatnak. Éppen ez adja ugyanis a plurális és sokszínű demokratikus berendezkedésű társadalmak alapját” {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [40]}.

[56] Ezzel egyezően hangsúlyozza az EJEB is, hogy „[a] 10. cikk nemcsak azokra az »információk«-ra vagy »eszmék«-re alkalmazandó, amelyek kedvező fogadtatásúak, vagy amelyeket ártalmatlannak, illetve közömbösnek tartanak, hanem azokra is, amelyek sértenek, megütközést keltenek vagy felkavarnak; ezek a pluralizmus, a tolerancia és a nyitottság követelményei, amelyek nélkül nem létezik »egy demokratikus társadalom«” [Oberschlick kontra Ausztria (11662/85), 1991. május 23., 57. bekezdés]. Ugyanakkor az EJEB elismeri, hogy a sértés a véleménynyilvánítási szabadság által biztosított védelem körén kívül eshet, ha indokolatlan és rosszhiszemű hírnévrontásnak minősül, például ha a sértő nyilatkozat kizárólagos célja a sértés [Skalka kontra Lengyelország (43425/98), 2003. május 27., 34. bekezdés].”

„[64] Az eljáró bíróságoknak ezért elsősorban azt kell vizsgálniuk, hogy az eljárásban érintett személyt érintő közlés bármilyen módon kötődik-e közvitához (lásd: Indokolás [39] bekezdés és köv.). Abban az esetben pedig, ha megállapítható, hogy a vizsgált közlés közügyek vagy a közélet egyéb kérdéseinek megvitatásához kapcsolódik, és az érintettek e közéleti vitában közszereplői minőségben vesznek részt (Indokolás [44] bekezdés és köv.), függetlenül attól, hogy az érintett közhatalmat gyakorló személy, vagy más státuszú személy, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése alapján fokozott tűrési kötelezettség terheli a vele szemben megfogalmazott kritikával, bírálattal szemben. E tűrési kötelezettség részben a közlés tartalmához (tényállítás, értéktétele) igazodik (Indokolás [52] bekezdés és köv.).”

A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat rendelkezései alapján:

„Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint kiemelkedő alkotmányos érdek az állami és a helyi önkormányzati feladatokat ellátó szervek és személyek tevékenységének nyilvános bírálhatósága, valamint az, hogy a polgárok bizonytalanság, megalkuvás, félelem nélkül vehessenek részt a politikai és társadalmi folyamatokban, a közéletben. Ennek ellene hat, ha a törvényhozó büntetőjogi büntetéssel fenyeget minden, a közhatalmat gyakorló személyek és intézmények becsületének csorbitására alkalmas tényközlést és értéktételeket.

...
Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értéktételek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak

hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak. A demokratikus jogállam állami és önkormányzati intézményeinek szabad bírálata, működésük, tevékenységük kritikája - még ha az becsületsértő értéktételek formájában történik is - a társadalom tagjainak, az állampolgároknak olyan alapvető alanyi joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A demokrácia intézményrendszerének kiépülése és megszilárdulása idején - amikor még nem gyökeresedett meg a közügyek kulturált megvitatása - sincs olyan alkotmányos érdek, amely indokolná az értéktételek közlésének korlátozását a hatóságok és a hivatalos személyek védelmében. A társadalom békéjének, demokratikus fejlődésének védelme nem igényli a büntetőjogi beavatkozást a hatóságok, hivatalos személyek tevékenységének, működésének olyan kritikájával, negatív megítélésével szemben sem, amely becsületsértő, gyalázkodó kijelentések, magatartások formájában nyilvánul meg. Jelen esetben is érvényes a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban elfoglalt azon álláspont, miszerint paternalista hozzáállás büntetőjogi büntetésekkel formálni a közvéleményt és a politikai stílust (ABH 1992, 180.).”

2. A fentieknek megfelelően előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontom szerint az elsőfokú bíróság támadott ítéletének elbírálása során az eljáró Veszprémi Törvényszéknek elsődlegesen a hivatkozott Alkotmánybírósági határozatok rendelkezéseit lett volna szükséges figyelembe venni az eljárás során a bűnösség megállapítása vonatkozásában, illetve ebben a körben szükséges lett volna megfelelően ütköztetni az Indítványozót megillető véleménynyilvánításhoz a magánvádlót megillető, becsülethez, emberi méltósághoz való joggal.

Az eljárás során vizsgált kijelentéssel összefüggésben előadjuk a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy álláspontom szerint az egyértelműen beletartozik a véleménynyilvánításhoz való jog által védett kijelentésformába, illetve az mindenképpen lekicsinylő, nyilvánvalóan öncélú, nem a vitát előreívő, kizárólag a sértett megalázására szolgáló kijelentésnek nem tekinthető.

3. Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy sem az elsőfokú-, sem a másodfokú bíróság nem vizsgálta eljárása során, hogy az általam használt kifejezés a – már az eljárás során is hivatkozott – 3145/2018. (V. 7.) AB határozat alapján egyértelműen a szabad véleménynyilvánítás körébe tartozó kijelentésnek minősül.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy ugyan az eljárás során kiemelten és konkrétan hivatkoztam a fenti AB határozat rendelkezéseire, azonban az eljáró bíróságok az AB határozat rendelkezéseit az eljárás során nem vizsgálták, az általam hivatkozott alapjogi ütköztetést nem végezték el, ebben a körben bizonyítást nem folytattak le és még utalás szintjén sem bírálták el az AB határozat rendelkezéseire való hivatkozásomat, illetve az abban előírt vizsgálatot nem végezték el és ennek hiányát sem indokolták döntésükben.

4. A fentiek vonatkozásában előadom, hogy az eljárás során egyértelműen igazoltam, hogy a kijelentés megfogalmazására egy – a kijelentés pillanatában már hetek óta – folyamatban lévő heves politikai, társadalmi vitában került sor, amely vitához maga magánvádló is tevőlegesen

hozzájárult, ahogy azt maga sem vitatta. Ennek megfelelően vitán felül megállapítható, hogy magánvádló a kijelentések tekintetében közszereplőnek minősül.

Ahogy azt az eljárás során igazoltam, magán a képviselő-testületi ülésen is egyértelműen egy vita került lefolytatásra, amely vita eredményeként egyébként az egyik képviselő meg is változtatta a véleményét és a torony felépítése mellett tette le voksát.

Az Indítványozó által használt kijelentéssel Indítványozó ennek megfelelően véleményének kívánt hangot adni ezen vita során.

5. A 3145/2018. (V. 7.) AB határozat fent hivatkozott rendelkezései ellenére ugyanakkor az eljáró bíróságok egyáltalán nem vették figyelembe, hogy a közszereplő magánvádlóval összefüggő kijelentést egy közüggel és egyúttal a közélet kérdéseinek megvitatásával összefüggésben fogalmaztam meg azzal, hogy magánvádló ezen közéleti vitában egyértelműen közszereplői minőségben vett részt.

Sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatban foglalt fenti feltételek egyértelműen teljesültek a jelen ügyben, továbbá emellett nem végeztek el a feltételek fennállta alapján elvégzendő mérlegelést az alapjogok ütköztetésére vonatkozóan és annak eredményét még utalás szintjén sem értékelték.

Az első-, és másodfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie, hogy mivel a fenti AB határozatban rögzített feltételek fennálltak, azaz az eljárásban érintett személyt érintő közlés közvitához kötődik, továbbá az érintett a közéleti vitában közszereplői minőségben vesz részt, ennek megfelelően az eljárás tárgyát képező kijelentéseket fokozottabb alkotmányos védelmet élveznek még akkor is, ha bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalhatnak.

Ugyanezt erősítik meg a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat fent hivatkozott rendelkezései, amely alapján az „fokozott alkotmányos védelmet élveznek az olyan értékítéletek, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak.”

6. Megjegyzem, hogy a fentieket erősíti meg a Tisztelt Alkotmánybíróság által a fenti AB határozatokban is hivatkozott, az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: „EJEB”) következetes gyakorlata, így az Oberschlick kontra Ausztria (11662/85) ügyben meghozott döntés is, amely alapján a megütközést keltő, felkavaró kijelentések is a véleménynyilvánítás szabadságának védelme alá tartoznak, hiszen ezek a pluralizmus, a tolerancia és a nyitottság követelményei, amelyek nélkül nem létezik demokratikus társadalom.

Hivatkozni kívánok továbbá ezzel összefüggésben továbbá az EJEB által a Lingens kontra Ausztria ügyben (ügyszám: 9815/82), a Dalban kontra Románia ügyben

(ügyszám: 28114/95) továbbá a Karsai kontra Magyarország ügyben (ügyszám: 5380/07.) meghozott döntéseire.

Ezen ügyekben az EJEB a jelenleginél sokkal kirívóbb kijelentések tekintetében állapította meg, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága elsőbbséget élvez az egyént védő személyiségi jogok érvényesítésénél. Így a Lingens kontra Ausztria ügyben a kérelmező újságíró a nációkkal történő együttműködéssel vádolta meg Bruno Kreisky osztrák kancellárt, illetve egyúttal az Osztrák Szocialista Párt elnökét. A Dalban kontra Románia ügyben a kérelmező néhai férje (újságíró) egy csalássorozatról írt, amelyet állítása szerint G.S., a Fastrom nevű, állami tulajdonú mezőgazdasági cég vezérigazgatója követett el, illetve amelyben R.T. szenátor is érintett lehetett. A Karsai kontra Magyarország ügyben az EJEB megállapította, hogy a nyilvánosság elé kilépő személy nyilvános közszereplése tekintetében közszereplőnek minősül és ezen közszereplése tekintetében a közvélemény kialakulásához szükséges véleménynyilvánítás szabadsága egyértelműen elsőbbséget élvez az érintett személy személyiségi jogainak védelménél.

Álláspontom szerint a jelen esetben fel sem merül a fenti esetekben közzétettekhez hasonló súlyú kijelentése, a fenti esetekben ugyanakkor az EJEB – amely gyakorlatot a Tisztelt Alkotmánybíróság is egyértelműen alkalmaz határozataiban – egyértelműen és kétséget kizáróan a véleménynyilvánítás szabadságát részesítette előnyben az emberi méltóság, illetve a becsület védelmével szemben.

7. A fentiek mellett meg kívánom jegyezni, hogy a végzés ugyan semmivel nem indokolja, hogy miért tartotta egyértelműen öncélúnak a kifejezést, ugyanakkor álláspontom szerint a fent kifejtettek tekintetével az semmiképpen sem minősülhet indokolatlanul lekicsinylő, bántó és öncélú kijelentésnek, amelynek kizárólag a sértés a célja, hiszen a kijelentés megtételére egy vita keretében került sor, amelyben is hosszasan kifejtésre került, hogy az adott kijelentés miért került megfogalmazásra, ennek megfelelően a kijelentést követően részletesen megindokoltam, hogy mit tartok kifogásolhatónak magánvádló tevékenysége vonatkozásában. Ennek megfelelően a kijelentés semmiképpen sem tekinthető öncélúnak, indokolatlanul sértőnek és lekicsinylő kijelentésnek. Álláspontom szerint az első- és másodfokú bíróságok amellet, hogy alaptörvény-ellenesen nem vették figyelembe a fent hivatkozott feltételek fennálltát, gyakorlatilag nem indokolták meg, hogy a kijelentést miért tartották a fentiek szerint minősülő öncélú, indokolatlanul lekicsinylő közlésnek.

8. Az első-, és másodfokú bíróságok döntései emellett szintén még utalás szintjén sem tértek ki arra, hogy miért tartják indokoltnak a büntetőjog alkalmazhatóságát arra is tekintettel, hogy a 36/1994. (VI. 24.) AB határozat fent hivatkozott rendelkezései alapján a büntetőjogi szankció alkalmazására csak a legvégső esetben van lehetőség.

9. A fentieknek megfelelően megállapítható, hogy az első-, másodfokú bíróságok helyesen állapították meg, hogy magánvádló közszereplőnek minősül, azonban alaptörvény-ellenes módon és Indítványozó erre vonatkozó következetes és egyértelmű hivatkozása ellenére teljes mértékben figyelmen kívül hagyták a fenti AB

határozatokban rögzített feltételrendszert, így nem vizsgálták az abban foglalt feltételek fennálltát, továbbá nem végezték el az alapjogok ütköztetését tartalmazó vizsgálatot.

A támadott végzés és az elsőfokú ítélet ugyanis ilyen típusú megállapításokat egyáltalán nem tartalmaznak, amelyre való tekintettel önmagában alaptörvény-ellenesnek minősülnek, hiszen az eljáró bíróságoknak Indítványozó hivatkozása nélkül is szükséges lett volna a fenti feltételeket figyelembe venni, ugyanakkor arra Indítványozó kifejezett hivatkozása ellenére nem került sor, amely alapján a támadott végzés és az elsőfokú ítélet alaptörvény-ellenessége egyértelműen megállapítható.

Határozott álláspontom szerint a fentieknek megfelelően a másodfokú bíróság ítélete súlyosan sérti a véleménynyilvánításhoz és a sajtószabadsághoz fűződő alkotmányos alapjogokat.

III/3. Indítványozó alapjogának sérelme

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítélet határozott álláspontom szerint a fentiekben előadottak szerint súlyosan sérti Indítványozónak az Alaptörvény Szabadság és Felelősség fejezete IX. cikkének (1) és (2) bekezdésének megfelelően biztosított véleménynyilvánításhoz és a demokratikus közvélemény tájékoztatásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeihez kapcsolódó sajtó-szabadsághoz való alkotmányos alapjogát.

Előadom ennek megfelelően a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy Indítványozó álláspontja szerint a támadott végzés rendelkezései a korábbi Alkotmánynak, az Alaptörvénynek, a véleménynyilvánítás, illetve a sajtó-szabadsághoz fűződő alapjogával kapcsolatos rendelkezéseibe, illetve a Tisztelt Alkotmánybíróság hivatkozott AB határozatainak rendelkezéseibe ütköző módon állapítják meg, hogy *a magánvádló személyének a vírus kifejezéssel történő azonosítása mindenképpen lekicsinylő, emberi méltóságot sértő kifejezés, illetve e vonatkozásában a közszereplők sem kötelesek túrni az ilyen kijelentéseket, amelyek nyilvánvalóan öncélúak, nem a vitát előrevivő megjegyzések, hanem kizárólagos céljuk a sértett megalázása.* Ugyanakkor a másodfokú bíróság nem is vizsgálta, hogy a kijelentés egy közéleti vitával összefüggésben került megfogalmazásra, amely vitában magánvádló az egyik vitázó fél volt. Nem vette továbbá figyelembe, hogy a büntetőjog eszközeit csak a legvégső esetben lehet a véleménynyilvánítás szabadságával szemben alkalmazni. Ennek megfelelően határozott álláspontom szerint az eljáró bíróságok a bűnösség megállapításával egyértelműen súlyosan és alkotmányosan indokolhatatlan módon korlátozzák Indítványozó véleménynyilvánításhoz, illetve sajtó-szabadsághoz fűződő alkotmányos alapjogait.

Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy határozott álláspontom szerint a támadott végzésben foglalt rendelkezések ennek megfelelően súlyosan és alkotmányosan indokolhatatlan módon avatkoznak be és sértik egyrészt Indítványozó véleménynyilvánításhoz fűződő alkotmányos alapjogát akkor, amikor az

Alkotmánybíróság egyértelmű iránymutatásától eltérően a másodfokú bíróság a kijelentés elhangzásának körülményeit nem vizsgálta megfelelően, a Tisztelt Alkotmánybíróság fenti határozataiban hivatkozott feltételek fennálltát (közéleti vita, az érintett is a vitában részt vevő közszereplő, a büntetőjog eszközrendszer csak végső esetben alkalmazható) pedig egyáltalán nem vizsgálta és Indítványozó hivatkozása ellenére nem végezte el az alapjogok ütköztetését, valamint indokolásban egyáltalán nem tért ki a fenti feltételek értékelésére.

IV. ÖSSZEGZÉS

Az ítélet rendelkezéseinek vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy Indítványozó az Abtv. által megkövetelt érintettség feltételeinek eleget tesz, ennek megfelelően a jelen indítvány befogadható, így az Abtv. 27. §-a szerint indítvány benyújtására jogosult.

A fentiekben előadottaknak megfelelően álláspontunk szerint a végzés sérti az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdéseit, ennek megfelelően kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a végzés alaptörvény-ellenességét megállapítani, illetve a támadott végzést megsemmisíteni szíveskedjen.

V. ZÁRÓ MEGJEGYZÉSEK

Figyelemmel a 22/2012. (V.11.) AB határozat és a 13/2013. (VI.17.) AB határozat tartalmára, jelen alkotmányjogi panaszban hivatkozás történik a Tisztelt Alkotmánybíróság korábbi határozataira is az Alaptörvény azon rendelkezései vonatkozásában, amelyek tartalmukban és kontextusukban nem térnek el az 1949. évi XX. törvényben írtaktól.

A Tisztelt Alkotmánybíróság kizárólagos hatáskörét és illetékességét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja és az Abtv. 27. §-a alapoza meg.

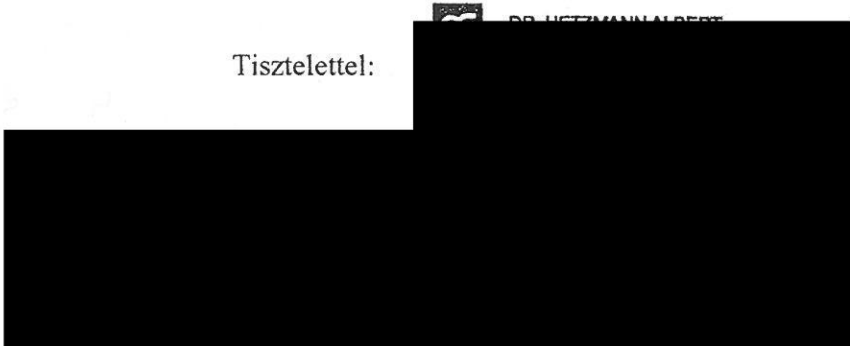
Előadom a Tisztelt Alkotmánybíróság részére, hogy a jelen Indítvánnyal támadott végzést 2019. március 14. napján kaptam kézhez postai küldemény útján.

Az Alkotmánybíróság eljárása az Abtv. 54. § (1) bekezdése értelmében illetékmentes.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panasz, illetve a panaszban foglalt személyes adatok nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Kelt: Budapest, 2019. május 8. napján

Tisztelettel:

Mellékletek:

- 1. számú melléklet:** a jogi képviselőnek az alkotmányjogi panasz előterjesztésére szóló ügyvédi meghatalmazása
- 2. számú melléklet:** a Veszprémi Járásbíróság 4.B.1054/2018/12. szám alatt meghozott ítélete
- 3. számú melléklet:** a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.800/2018/5. szám alatt meghozott végzése